



STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

V listopadu si celý svět připomíná hrozbu ztráty účinnosti antibiotik

Antibiotická rezistence, neboli stále větší odolnost bakterií na účinky antibiotik, je problém, který stále nabírá na síle. Pokud bychom nezměnili své chování k antibiotikům, jejich nesprávné a často nadměrné užívání, odolnost bakterií vůči antibiotikům by mohla mít v roce 2050 na svědomí až 10 milionů úmrtí ročně. Proto v České republice startuje projekt "Prevence antibiotické rezistence", jehož cílem je šířit osvětu o této problematice. Navíc v listopadu probíhá také Evropský antibiotický den (18. 11.) a Světový antibiotický týden (18. 11. - 24. 11.), jejichž ústředním tématem je právě antibiotická rezistence.

Navzdory tomu, že odolnost bakterií vůči antibiotikům představuje pro veřejné zdraví globální hrozbu, značná část společnosti se s tímto pojmem ještě nesešla. To demonstrují také výsledky průzkumu agentury Engage Hill a REMMARK z července 2021 na vzorku 2000 respondentů reprezentativní populace České republiky ve věku 16 - 65 let. Prozrazují, že o pojmu "antibiotická rezistence" u nás neslyšela ani polovina dotazovaných (pouhých 43,5 %). V cílové skupině vysokoškoláků znají antibiotickou rezistenci 2 ze 3 (64,6 %) respondentů.

"Průzkum jedinečně potvrzuje, jak je šíření osvěty náramně důležité. Lidé obecně často chybují z nevědomosti. Pokud konkrétně v našem případě netuší, že nějaká antibiotická rezistence vůbec existuje, pak nás nemůže překvapit, že nezachází s antibiotiky zodpovědně," upozorňuje doc. MUDr. Helena Žemličková, Ph.D., vedoucí Národní referenční laboratoře pro antibiotika Státního zdravotního ústavu.

Nový projekt bude šířit osvětu o antibiotické rezistenci mezi Čechy

Zkušenosti s osvětovými kampaněmi dávají naději na změnu, protože jejich dopad na veřejnost je ověřen praxí. V letech 2000-2007 probíhala obdobná akce ve Francii a během kampaně se skutečně v zemi radikálně snížil počet předepisovaných antibiotik, o desítky procent.

"V současné době u nás startuje projekt Prevence antibiotické rezistence, jehož realizátorem je Státní zdravotní ústav. Doufejme, že se nám podaří situaci změnit. Důležitým krokem je rozšířit mezi populaci povědomí o tom, jak správně antibiotika užívat a čeho se naopak vyvarovat. Pouze tak si ochráníme funkčnost "záchrany" jménem antibiotika," dodává Helena Žemličková.

Na naléhavost problému antibiotické rezistence poukazují i 2 světové iniciativy



Objasňovat lidem principy správného zacházení s antibiotiky a naopak se snažit vyvracet o nich dezinformace bude i letos program Evropského antibiotického dne (EAAD) i Světového antibiotického týdne (WAAW). Nadbytečné a nesprávné užívání antibiotik ke vzniku a šíření rezistence jednoznačně přispívá. Proto bakterie na antibiotika přestávají reagovat, a tím se značně komplikuje léčba infekcí, což zvyšuje riziko šíření onemocnění i úmrtí. Jedná se tedy o téma, které je třeba neustále připomínat.

Zajímají vás fakta o antibiotické rezistenci? Zúčastněte se 18. 11. online přednášky

Evropský antibiotický den (EAAD) organizuje Evropské centrum pro kontrolu nemocí (ECDC). Poskytuje platformu a podporu jednotlivým národním kampaním o tom, jak svědomitě užívat antibiotika v EU/EHP. Koná se tradičně 18. 11. po celé Evropě. Kvůli pandemii bude letos EAAD probíhat v digitální formě včetně kampaní a spolupráce s "influencery". K akci se váží následující hashtagy: #EAAD, #AntibioticResistance, #Antibiotics a #KeepAntibioticsWorking.

Kdo se chce dozvědět více, může se registrovat na webu [ESCAIDE](#). V rámci EAAD bude právě 18. 11. od 10:00 do 11:30 SEČ probíhat online přednáška na téma: "Ani v době COVID-19 nezapomínejme na antibiotickou rezistenci. Zachovejme společně účinnost antibiotik." Akce je bezplatná a můžete se dozvědět nejnovější a především relevantní informace o antibiotické rezistenci od největších kapacit svého oboru.

Šířme povědomí, zastavme rezistenci

Světový antibiotický týden (WAAW), který začíná současně s Evropským antibiotickým dnem (18. 11.) a končí 24. 11., zaštiťují hned 3 organizace - Světová zdravotnická organizace (WHO), Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) a Světová organizace pro zdravé zvířata (OIE). Tématem letošní iniciativy je "Šířme povědomí, zastavme rezistenci". Zastřešující slogan zní "Antibiotika - zacházejme s nimi opatrně".

Kampaň WAAW 2021 vyzývá zúčastněné včetně zákonodárců, poskytovatelů zdravotní péče a širokou veřejnost, aby se sami pokusili šířit povědomí o tom, co se pod pojmem antibiotická rezistence skrývá. K zastavení tohoto negativního trendu může dopomoci naprosto každý. Je třeba komunikovat s okolím a sdílet s ním třeba své zkušenosti s problematikou.

Podpořte boj proti antibiotické rezistenci modrou barvou?

V rámci Světového antibiotického týdne proběhne "barevná" kampaň nazvaná "Go blue", čímž se téma více vizuálně zviditelní. Světle modrá barva symbolizuje naději a také představuje spolupráci různých odvětví pro řešení této celosvětové zdravotní hrozby. Zapojit se můžete i vy tím, že v termínu 18. 11. - 24. 11. kamkoliv obléknete modrou barvu ať už fyzicky, nebo třeba na fotografiích pro online prostředí.



Realizátorem projektu Prevence antibiotické rezistence je Státní zdravotní ústav. Projekt Prevence antibiotické rezistence (ZD-PDP2-001) byl podpořen grantem z Fondů EHP 2014-2021 z programu Zdraví. www.eeagrants.cz